

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST

Zakon o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske

Vrijedi od 10. prosinca 2013.

Strojno pročišćen iz: NN 92/2010, NN 23/2013, NN 143/2013

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama.
Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa slovozakona.hr/zakon/zakon-o-izboru-clanova-u-europski-parlament-iz-republike-hrvatske/

Sadržaj

OPĆE I TEMELJNE ODREDBE	3
NESPOJIVOST DUŽNOSTI I PRESTANAK MANDATA TE ZAMJENJIVANJE ČLANA .	6
KANDIDIRANJE.....	7
IZBORNA PROMIDŽBA	10
IZBOR ČLANOVA U EUROPSKI PARLAMENT	10
TIJELA ZA PROVEDBU IZBORA	11
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO	11
ŽUPANIJSKA IZBORNA POVJERENSTVA I GRADSKO IZBORNO POVJERENSTVO GRADA ZAGREBA	12
OPĆINSKA I GRADSKA IZBORNA POVJERENSTVA.....	13
BIRAČKI ODBORI	13
PROVEDBA IZBORA.....	14
GLASOVANJE I UTVRĐIVANJE REZULTATA GLASOVANJA	15
TROŠKOVI ZA PROVEDBU IZBORA.....	19
ZAŠTITA IZBORNOG PRAVA	19
ETIČKO POVJERENSTVO	20
PROMATRANJE IZBORA	21
KAZNE NE ODREDBE	22
STATUS PROMATRAČA	22
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	23
Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda	24

ZAKON
O IZBORIMA ZASTUPNIKA IZ REPUBLIKE HRVATSKE U
EUROPSKI PARLAMENT

OPĆE I TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje izbor članova u Europski parlament (u daljnjem tekstu: izbori).

Članak 1.a

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- Direktiva Vijeća 93/109/EZ od 6. prosinca 1993. o utvrđivanju detaljnih aranžmana za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani (SL L 329, 30. 12. 2013.);
- Direktiva Vijeća 2013/1/EU od 20. prosinca 2012. o izmjeni Direktive 93/109/EZ o utvrđivanju detaljnih aranžmana za ostvarivanje pasivnog biračkog prava na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani (SL L 26, 26. 1. 2013.);
- Akt o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim općim glasovanjem od 18. studenoga 1999., verzija od 11. veljače 2004. (Konsolidirana verzija koja uključuje Akt od 20. rujna 1976. (OJEC L 278 of 08.10.1976, p. 5) i izmjene i dopune uvedene člankom 10. Akta o pristupanju Grčke Europskim zajednicama, člankom 10. Akta o pristupanju Španjolske i Portugala Europskim zajednicama, Odlukom 93/81/Euratom, ECSC, EEZ Vijeća od 1. veljače 1993. (OJEC L 33 of 09.02.1993, p. 15), člankom 11. Akta o pristupanju Austrije, Švedske i Finske Europskoj uniji i člankom 5. Amsterdamskog ugovora, od 2. listopada 1997. (OJEC C 340 of 10. 11. 1997, p. 1).

Članak 2.

Članovi u Europski parlament biraju se na neposrednim izborima, na temelju općeg, slobodnog i jednakoga biračkog prava s tajnim glasovanjem na vrijeme od pet godina.

Članovi Europskog parlamenta biraju se na petogodišnji mandat koji počinje otvaranjem prvog zasjedanja Europskog parlamenta nakon provedenih izbora, a može se produljiti ili skratiti sukladno odluci Vijeća Europske unije o određivanju novog izbornog razdoblja.

Izabrani članovi Europskog parlamenta nemaju obvezujući mandat. U Europskom parlamentu glasuju pojedinačno i osobno te nisu vezani nikakvim uputama.

Članak 3.

Jamči se sloboda opredjeljenja birača i tajnost njihova glasovanja.

Pravo je i dužnost birača da glasuju samo jedanput.

Nitko ne može tražiti od birača objavu glasačkog opredjeljenja.

Nitko ne može biti pozvan na odgovornost zbog glasovanja ili zbog toga što nije glasovao.

Članak 4.

Članove u Europski parlament biraju, na temelju općeg i jednakoga biračkog prava, svi hrvatski državljani koji imaju biračko pravo.

Pod istim uvjetima koji vrijede za hrvatske državljane, članove u Europski parlament mogu birati državljani druge države članice Europske unije koji imaju prebivalište ili privremeni boravak u Republici Hrvatskoj prema Zakonu o strancima (u daljnjem tekstu: državljani druge države članice Europske unije), ako nadležnom tijelu koji vodi registar birača podnesu zahtjev za upis u registar birača najkasnije 30 dana prije dana izbora. Uz zahtjev za upis u registar birača državljani druge države članice Europske unije dužni su predložiti izjavu u kojoj je navedeno njihovo državljanstvo, adresa njihova prebivališta u Republici Hrvatskoj, gdje je to primjenljivo i mjesto ili izbornu jedinicu u matičnoj državi članici na kojem biračkom popisu je njegovo ime posljednje stavljeno, izjavu da će ostvariti pravo glasa samo u Republici Hrvatskoj i izjavu da nije lišen prava glasovanja u državi članici Europske unije čiji je državljanin.

Na postupak upisa u registar birača i zaštitu prava osoba iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se zakonske odredbe o registrima birača.

Nadležno tijelo koje vodi registar birača dužno je izvijestiti Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Državno izborno povjerenstvo) o upisu u registar birača državljana druge države članice Europske unije, u roku od 8 dana od dana upisa.

Članak 5.

Za člana u Europski parlament može biti biran hrvatski državljanin koji ima biračko pravo.

Za člana u Europski parlament mogu biti birani državljani druge države članice Europske unije koji imaju prebivalište ili privremeni boravak u Republici Hrvatskoj prema Zakonu o strancima ako zadovoljavaju uvjete za ostvarivanje prava kandidiranja propisane ovim Zakonom i pod uvjetom da u Republici Hrvatskoj i državi članici Europske unije čiji su državljani, pojedinačnom sudskom presudom ili administrativnom odlukom protiv koje je dopušten pravni lijek nisu lišeni prava na kandidiranje i da su upisani u registar birača Republike Hrvatske.

Članak 6.

Ako je pravo glasovanja i kandidiranja na izborima za člana u Europski parlament državljanin druge države članice Europske unije ostvario u Republici Hrvatskoj, to pravo ne može ostvariti u matičnoj državi članici Europske unije, niti u drugoj državi članici Europske unije, na istim izborima.

Državljanin Republike Hrvatske koji ostvari pravo na glasovanje i kandidiranje na izborima za člana u Europski parlament u drugoj državi članici Europske unije, ne može ostvariti pravo na glasovanje i kandidiranje na istim izborima za člana Europskog parlamenta u Republici Hrvatskoj, niti u drugoj državi članici Europske unije, na istim izborima.

Ministarstvo nadležno za registar birača obavijestit će druge države članice Europske unije o tome koji su njihovi državljani upisani u registar birača Republike Hrvatske.

O načinu ostvarivanja prava glasovanja i kandidiranja državljana druge države članice Europske unije za člana Europskog parlamenta, Državno izborno povjerenstvo dužno je izvijestiti javnost sredstvima javnog priopćavanja.

Članak 7.

Izbori će se održati tijekom posljednje godine petogodišnjeg mandata Europskog parlamenta u izbornom roku koji odredi Vijeće Europske unije.

Predsjednik Republike Hrvatske donosi Odluku o raspisivanju izbora za članove u Europski parlament.

Odlukom o raspisivanju izbora za članove u Europski parlament objavit će se broj članova koji se biraju, a broj će biti utvrđen Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Dan provedbe izbora je nedjelja.

Od dana raspisivanja pa do dana izbora za članove u Europski parlament mora proteći najmanje 60 dana.

Članak 8.

Izbori se provode na biračkim mjestima na području Republike Hrvatske i u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske.

Članak 9.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj glasuju na biračkim mjestima na području Republike Hrvatske određenima prema njihovom prebivalištu.

Birači druge države članice Europske unije glasuju na biračkim mjestima na području Republike Hrvatske određenima prema mjestu njihovog prebivališta ili privremenog boravka.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a na dan održavanja izbora zateknu se na službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, birači koji se na dan izbora nalaze u mirovnim operacijama i misijama, birači koji se kao članovi posade pomorskih i riječnih brodova pod hrvatskom zastavom zateknu izvan njezinih granica, na plutajućim objektima u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske, birači koji su smješteni u ustanovama socijalne skrbi te birači lišeni slobode, glasuju na posebnim biračkim mjestima određenima u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a na dan izbora zateknu se izvan granica Republike Hrvatske, glasuju u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske, uz prethodnu registraciju ili potvrdu radi glasovanja izvan mjesta prebivališta.

Birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj glasuju u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske.

NESPOJIVOST DUŽNOSTI I PRESTANAK MANDATA TE ZAMJENJIVANJE ČLANA

Članak 10.

Dužnost člana Europskog parlamenta nespojiva je s dužnošću: člana Europske komisije, suca, nezavisnog odvjetnika ili tajnika Europskog suda, člana Odbora direktora Europske središnje banke, člana Revizorskog suda, europskog ombudsmana, člana Gospodarskog i socijalnog odbora, Odbora regija, člana odbora i drugih tijela koja su osnovana na temelju Ugovora o funkcioniranju Europske unije i osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju u svrhu upravljanja sredstvima Unije ili obavljanja trajnih neposrednih administrativnih zadaća, člana Odbora direktora ili Upravnog odbora ili osoblja u Europskoj investicijskoj banci, aktivnog dužnosnika ili službenika u institucijama Europske unije, ostalih specijaliziranih tijela koja su s njima povezana ili Europske središnje banke.

Član u Europskom parlamentu istodobno s obnašanjem te dužnosti ne može biti: predsjednik Republike Hrvatske, predsjednik Hrvatskoga sabora, predsjednik Vlade Republike Hrvatske, zastupnik u Hrvatskom saboru, član Vlade Republike Hrvatske, sudac Ustavnog suda Republike Hrvatske, sudac, državni odvjetnik, zamjenik državnog odvjetnika, pučki pravobranitelj, zamjenik pučkog pravobranitelja, ravnatelj državne upravne organizacije, tajnik Vlade Republike Hrvatske, predstojnik Ureda Predsjednika Republike, veleposlanik, generalni konzul, župan i zamjenik župana, gradonačelnik i zamjenik gradonačelnika Grada Zagreba, djelatna vojna osoba, službenik i namještenik u Oružanim snagama, član uprave trgovačkog društva, ustanove i izvanproračunskog fonda koji su od posebnoga državnog interesa, te čelnik pravne osobe koja je Hrvatskom saboru obvezna po zakonu podnositi izvješće.

Osobe iz stavka 2. ovoga članka mogu se kandidirati za člana Europskog parlamenta, a u slučaju da budu izabrani za člana u Europski parlament, prestaje im funkcija koju obnašaju danom početka mandata u Europskom parlamentu.

Članak 11.

Članu Europskog parlamenta prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:

1. ukoliko podnese ostavku,
2. ukoliko za vrijeme trajanja mandata prihvati obnašanje dužnosti koja se prema odredbama ovoga Zakona smatra nespojivom,
3. ukoliko mu je pravomoćnom sudbenom odlukom oduzeta poslovna sposobnost,
4. ukoliko je pravomoćnom sudbenom presudom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od 6 mjeseci,
5. ako je pojedinačnom sudskom presudom ili administrativnom odlukom protiv koje je dopušten pravni lijek lišen prava na kandidiranje,
6. smrću.

Članak 12.

Člana čiji je mandat prestao zamjenjuje zamjenik člana.

Predsjednik Hrvatskoga sabora dužan je obavijestiti predsjednika Europskog parlamenta o prestanku mandata članu Europskog parlamenta te je dužan dostaviti podatke o njegovom zamjeniku.

Zamjenik člana počinje obnašati dužnost nakon što Hrvatski sabor utvrdi nastup zakonskih pretpostavki za primjenu instituta zamjenjivanja.

Članak 13.

Člana izabranog na listi zamjenjuje prvi sljedeći neizabrani kandidat s te liste s najviše dobivenih preferiranih glasova.

Ako na listi nema više kandidata koji su dobili preferirane glasove od najmanje 10% glasova koje je osvojila ta lista, člana izabranog na listi zamjenjuje prvi sljedeći neizabrani kandidat s te liste.

Ako na listi više nema kandidata mjesto člana ostaje nepopunjeno do kraja mandata Europskog parlamenta.

KANDIDIRANJE

Članak 14.

Pravo predlaganja stranačkih lista za izbor članova u Europski parlament imaju sve političke stranke registrirane u Republici Hrvatskoj na dan objave odluke o raspisivanju izbora u »Narodnim novinama«.

Listu za izbor članova u Europski parlament može samostalno predložiti jedna politička stranka, te dvije ili više političkih stranaka.

Političke stranke samostalno utvrđuju svoje stranačke liste i redoslijed na njima istaknutih kandidata, na način predviđen statutom političke stranke, odnosno u skladu s posebnim statutarnim odlukama.

Na listi kandidata mora biti toliko kandidata koliko se članova bira u Europski parlament. Prilikom sastavljanja liste predlagatelj je dužan voditi računa o načelu ravnopravnosti spolova.

Ako predlagatelj predloži manji broj kandidata od broja članova koji se biraju u Europski parlament, kandidacijska lista nije pravovaljana.

Članak 15.

Birači predlažu kandidacijske liste na temelju pravovaljano prikupljenih potpisa.

Za pravovaljanost prijedloga liste za izbor članova u Europski parlament potrebno je prikupiti najmanje 5000 potpisa birača.

Članak 16.

Ako se na kandidacijskoj listi nalazi kandidat državljanin druge države članice Europske unije, uz kandidacijsku listu mora biti priložena izjava kandidata državljanina druge države članice Europske unije, u kojoj je navedeno njegovo državljanstvo, datum i mjesto rođenja, posljednja adresa u matičnoj državi članici i adresa njegova prebivališta u Republici Hrvatskoj, gdje je to primjenjivo i mjesto ili izborna jedinica u matičnoj državi članici na kojem biračkom popisu je njegovo ime posljednje stavljeno, izjava da se ne kandidira na izborima za Europski parlament niti u jednoj drugoj državi članici Europske unije te izjava da

pojedinačnom sudskom presudom ili administrativnom odlukom protiv koje je dopušten pravni lijek, nije lišen prava na kandidiranje u matičnoj državi članici.

Državno izborno povjerenstvo utvrđuje pravovaljanost kandidacijske liste iz stavka 1. ovoga članka. O pravovaljanosti liste Državno izborno povjerenstvo dužno je pisano izvijestiti kandidata iz stavka 1. ovoga članka i predlagatelja kandidacijske liste na kojoj se nalazi kandidat.

Ako uz kandidacijsku listu nije priložena izjava državljanina druge države članice Europske unije da nije lišen prava na kandidiranje u matičnoj državi, kandidacijska lista na kojoj se nalazi smatra se nepravovaljanom.

Državno izborno povjerenstvo će po primitku kandidacijske liste iz stavka 1. ovoga članka, uz koju je priložena izjava kandidata da nije lišen prava na kandidiranje u matičnoj državi, bez odgode zatražiti od matične države članice putem ministarstva nadležnog za registar birača provjeru izjave kandidata.

Ako Državno izborno povjerenstvo do objave zbirne liste svih pravovaljano predloženih lista te imena i prezimena kandidata ne zaprimi obavijest matične države članice o provjeri izjave kandidata da nije lišen prava na kandidiranje u matičnoj državi, kandidacijska lista smatrat će se pravovaljanom.

Ako Državno izborno povjerenstvo nakon isteka roka za predaju kandidacijskih lista, a sve do 21 dan prije dana održavanja izbora, zaprimi obavijest matične države članice suprotnu sadržaju izjave kandidata, političke stranke koje su predložile tog kandidata, odnosno birači koji su predložili kandidacijsku listu, mogu umjesto njega predložiti novog kandidata.

Ako političke stranke, odnosno birači koji su predložili kandidacijsku listu, ne predlože novog kandidata sukladno stavku 6. ovoga članka, kao i u slučaju ako je obavijest matične države članice, suprotna sadržaju izjave kandidata, zaprimljena u vremenu kraćem od 21 dan do dana održavanja izbora, lista će se smatrati pravovaljanom bez tog kandidata.

Ministarstvo nadležno za registar birača će na zahtjev druge države članice Europske unije, najkasnije u roku od pet radnih dana od dana primitka zahtjeva ili kada je to moguće u kraćem roku prema zahtjevu države članice, dostaviti informaciju o tome da li je državljanin Republike Hrvatske koji se u toj državi članici kandidira za člana u Europski parlament lišen prava kandidiranja u Republici Hrvatskoj.

Članak 17.

Prijedlozi lista moraju prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu najkasnije u roku od 14 dana od dana raspisivanja izbora.

U prijedlogu liste za izbor člana u Europski parlament obvezatno se navodi naziv liste, a kandidati moraju biti na listi poredani od rednog broja 1 do zaključno broja koliko se bira članova u Europski parlament.

Naziv liste jest puni naziv političke stranke, odnosno političkih stranaka, koja je, odnosno koje su listu predložile. Ako političke stranke koriste skraćeni naziv stranke, odnosno stranaka, u nazivu se mogu koristiti skraćenice.

Ukoliko je listu predložila skupina birača njezin naziv je »kandidacijska lista grupe birača«.

Nositelj kandidacijske liste grupe birača je prvi kandidat na listi.

Kandidatom se može biti samo na jednoj listi.

Članak 18.

Državno izborno povjerenstvo će u roku od 48 sati od isteka vremena za predaju lista za izbor članova u Europski parlament, prihvatiti i u svim dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj i na Hrvatskoj radioteleviziji objaviti zbirnu listu svih pravovaljano predloženih lista te imena i prezimena kandidata.

Zbirna lista sadrži redni broj i naziv svake liste te imena i prezimena kandidata na listi.

Stranačke liste, odnosno kandidacijske liste grupe birača unose se na zbirnu listu prema abecednom redu punog naziva političke stranke, odnosno dviju ili više političkih stranaka koja je, odnosno koje su predložile kandidacijsku listu, odnosno prema abecednom redu prezimena nositelja kandidacijske liste grupe birača. Ako je više političkih stranaka predložilo zajedničku listu, ona će se unijeti na zbirnu listu prema nazivu prve po redu političke stranke u prijedlogu.

Državno izborno povjerenstvo će u roku iz stavka 1. ovoga članka dostaviti u sjedišta diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske zbirnu listu radi njihove javne objave.

Članak 19.

Političke stranke koje su predložile prihvaćene liste kandidata za izbor članova u Europski parlament mogu, na način predviđen njihovim statutom ili posebnom odlukom donesenom na temelju statuta, odustati od te liste najkasnije 48 sati nakon što je kao prihvaćena bila objavljena od strane Državnog izbornog povjerenstva. Za kandidacijsku listu grupe birača odluku o odustajanju donosi nositelj kandidacijske liste grupe birača.

Pisana obavijest o odustanku mora prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu u roku iz stavka 1. ovoga članka.

Odustanak jednog ili više kandidata s liste nije dopušten nakon prihvaćanja liste na kojoj su navedeni te se odustanak nekog od kandidata neće uvažiti i takva će lista ostati pravovaljanom s imenima svih objavljenih kandidata.

Članak 20.

Ako neki od kandidata na listama za izbor članova u Europski parlament umre u vremenu od dana objave pravovaljano predloženih lista, političke stranke koje su predložile tog kandidata, odnosno birači koji su predložili kandidacijsku listu na kojoj se nalazi taj kandidat, mogu umjesto njega predložiti novog kandidata, bez posebnih uvjeta za valjanost kandidature propisanih ovim Zakonom, sve do 21 dan prije dana održavanja izbora.

Ako neki od kandidata na listama za izbor članova u Europski parlament umre u vremenu kraćem od 10 dana prije dana održavanja izbora, lista kandidata smatrat će se pravovaljanom.

IZBORNA PROMIDŽBA

Članak 21.

Izborna promidžba počinje danom objave pravovaljano predloženih lista, a završava 24 sata prije dana održavanja izbora.

Na dan održavanja izbora do zatvaranja birališta, kao i 24 sata prije dana održavanja izbora zabranjuje se svaka izborna promidžba, objavljivanje procjena izbornih rezultata, kao i objavljivanje prethodnih, neslužbenih rezultata izbora, objavljivanje fotografija u sredstvima javnog priopćavanja, izjava i intervju nositelja lista, odnosno kandidata, te navođenje njihovih izjava ili pisanih djela.

Članak 22.

U vrijeme izborne promidžbe sve političke stranke koje su predložile liste kandidata i kandidati kandidacijske liste grupe birača imaju pod jednakim uvjetima pravo na iznošenje stavova te izbornu promidžbu.

Sva sredstva javnog priopćavanja dužna su u svom djelovanju omogućiti ostvarivanje prava političkih stranaka i kandidata kandidacijskih lista grupe birača, sukladno Pravilima o postupanju elektronskih medija s nacionalnom koncesijom u Republici Hrvatskoj tijekom izborne promidžbe.

IZBOR ČLANOVA U EUROPSKI PARLAMENT

Članak 23.

Članovi u Europski parlament biraju se po proporcionalnoj zastupljenosti i preferencijalnom glasovanju.

Glasuje se na glasačkom listiću na kojem su navedene liste kandidata.

Teritorij Republike Hrvatske, uključujući biračka mjesta izvan granica Republike Hrvatske, je jedna izborna jedinica.

Članak 24.

Birači mogu glasovati samo jedanput i samo za jednu listu kandidata. Birač na glasačkom listiću može označiti jednog kandidata koji ima prednost pred ostalim kandidatima na listi za koju je glasovao (preferirani glas).

Članak 25.

Pravo na sudjelovanje u diobi za člana Europskog parlamenta ostvaruju liste koje na izborima dobiju najmanje 5% danih glasova birača.

Članak 26.

Podjela mjesta za članove u Europski parlament između lista kandidata obavlja se na državnoj razini.

Broj članova koji će biti izabran sa svake liste kandidata utvrđuje se na sljedeći način:

- ukupan broj važećih glasova koji je dobila svaka lista (biračka masa liste) dijeli se s brojevima od 1 do broja članova koji se biraju u Europski parlament, pri čemu se uvažavaju i decimalni ostaci. Od svih tako dobivenih rezultata, mjesta u Europskom parlamentu osvajaju one liste na kojima se iskaže onoliko brojčano najvećih rezultata uključujući decimalne ostatke,

koliko se članova bira. Svaka od tih lista dobiva onoliki broj mjesta u Europskom parlamentu koliko je postigla pojedinačnih rezultata među onoliko brojčano najvećih rezultata koliko se članova bira;

– preferirani glasovi za pojedine kandidate se uvažavaju ako broj preferiranih glasova pojedinog kandidata iznosi najmanje 10% glasova koje je osvojila pojedina lista;

– izabrani su oni kandidati sa svake liste kandidata koji su dobili najveći broj preferiranih glasova. Kada dva ili više kandidata dobiju isti broj preferiranih glasova, odlučujući je poredak na listi kandidata;

– ako na temelju podstavaka 2. i 3. ovoga članka nije izabrano onoliko kandidata koliko mandata pripada pojedinoj listi, na preostala mjesta na toj listi određuju se kandidati po redoslijedu na listi.

Članak 27.

Zamjenici članova Europskog parlamenta sa svake liste kandidata su kandidati koji nisu izabrani, a njihov redoslijed utvrđuje se sukladno članku 13. stavku 1. ovoga Zakona.

TIJELA ZA PROVEDBU IZBORA

Članak 28.

Tijela za provedbu izbora članova u Europski parlament su:

Državno izborno povjerenstvo, županijska izborna povjerenstva i Gradsko izborno povjerenstvo Grada Zagreba, općinska i gradska izborna povjerenstva i birački odbori.

Općinska i gradska izborna povjerenstva mogu se imenovati u istom stalnom sastavu za provedbu izbora u više općina i gradova, na prijedlog Državnog izbornog povjerenstva.

Članovi izbornih povjerenstava i biračkih odbora, kao i njihovi zamjenici imaju pravo na naknadu za svoj rad.

Visinu naknade iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje Državno izborno povjerenstvo.

DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO

Članak 29.

Državno izborno povjerenstvo:

1. brine o zakonitoj pripremi i provedbi izbora za članove u Europski parlament,
2. imenuje članove županijskih izbornih povjerenstava i Gradskog izbornog povjerenstva Grada Zagreba,
3. utvrđuje obvezatne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora,
4. određuje biračka mjesta i imenuje biračke odbore u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske,
5. propisuje obrasce u postupku pripreme i provedbe izbora,

6. nadzire rad županijskih izbornih povjerenstava i Gradskog izbornog povjerenstva Grada Zagreba,
7. na temelju pravovaljanih prijedloga objavljuje zbirnu listu,
8. nadzire pravilnost izborne promidžbe,
9. objavljuje rezultate izbora za članove u Europski parlament,
10. informira građane o provedbi izbora te mogućnosti ostvarenja i zaštite biračkog prava u izbornom postupku,
11. nadzire financiranje izborne promidžbe sukladno posebnom zakonu,
12. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

Članak 30.

Obvezatne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora koje utvrdi Državno izborno povjerenstvo objavljuju se u »Narodnim novinama«.

ŽUPANIJSKA IZBORNA POVJERENSTVA I GRADSKO IZBORNO POVJERENSTVO GRADA ZAGREBA

Članak 31.

Županijsko izborno povjerenstvo i Gradsko izborno povjerenstvo Grada Zagreba čine predsjednik i dva člana, od kojih svaki ima zamjenika, koje imenuje Državno izborno povjerenstvo.

Predsjednika županijskog izbornog povjerenstva i Gradskog izbornog povjerenstva Grada Zagreba i njegove zamjenike, Državno izborno povjerenstvo imenuje iz redova sudaca.

Članak 32.

Županijsko izborno povjerenstvo:

- brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima na svom području,
- određuje biračka mjesta na prijedlog općinskih i gradskih izbornih povjerenstva,
- imenuje općinska i gradska izborna povjerenstva,
- imenuje i raspušta biračke odbore,
- prema obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva obavlja sve tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području,
- prikuplja i zbira rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području od općinskih i gradskih izbornih povjerenstava i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu,
- obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

Članak 33.

Gradsko izborno povjerenstvo Grada Zagreba:

- brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima na svom području,
- određuje biračka mjesta u Gradu Zagrebu,

- imenuje i raspušta biračke odbore na svom području,
- prema obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva obavlja sve tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području,
- prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području od biračkih odbora i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu,
- obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

OPĆINSKA I GRADSKA IZBORNA POVJERENSTVA

Članak 34.

Općinska i gradska izborna povjerenstva imenuje Županijsko izborni povjerenstvo.

Općinsko i gradsko izborni povjerenstvo čine predsjednik i dva člana, od kojih svaki ima zamjenika.

Predsjednika općinskog i gradskog izbornog povjerenstva i njegova zamjenika, Županijsko izborni povjerenstvo imenuje iz redova magistara prava koji ne smiju biti članovi niti jedne političke stranke.

Članak 35.

Općinska i gradska izborna povjerenstva:

- predlažu županijskom izbornom povjerenstvu utvrđivanje biračkih mjesta na području općine, odnosno grada,
- predlažu imenovanje biračkih odbora na području općine, odnosno grada,
- predlažu raspuštanje biračkih odbora u slučajevima predviđenima ovim Zakonom,
- prikuplja rezultate glasovanja od biračkih odbora na svojem području i prosljeđuje ih županijskom izbornom povjerenstvu,
- obavljaju i druge poslove koje na njih iz svoga djelokruga prenese Županijsko izborni povjerenstvo.

BIRAČKI ODBORI

Članak 36.

Birački odbori izravno provode glasovanje birača na biračkim mjestima te osiguravaju pravilnost i tajnost glasovanja.

Birački odbor čine predsjednik i četiri člana, te njihovi zamjenici. Po dva člana i njihove zamjenike određuje većinska politička stranka, odnosno političke stranke, a po dva člana i njihove zamjenike oporbena politička stranka, odnosno političke stranke, sukladno stranačkom sastavu tekućeg saziva Hrvatskoga sabora.

Političke stranke dužne su odrediti članove pojedinih biračkih odbora i dostaviti njihova imena nadležnim izbornim povjerenstvima najkasnije 18 dana prije dana održavanja izbora. Ne odrede li ih, odnosno ne dostave li njihova imena nadlež-

nim izbornim povjerenstvima, ova izborna povjerenstva samostalno će odrediti članove biračkih odbora.

Ako se pojedine grupacije ne mogu dogovoriti o rasporedu svojih predstavnika u biračke odbore, njihov raspored odredit će nadležno izborna povjerenstvo ždrijetom na način da će predstavnike stranaka tako rasporediti da pojedina stranka bude zastupljena u najvećem mogućem broju biračkih odbora s obzirom na ukupni broj svojih predstavnika.

Predsjednik biračkog odbora i njegov zamjenik ne smiju biti članovi niti jedne političke stranke, a po mogućnosti trebaju biti pravne struke.

Biračke odbore za sva biračka mjesta, sukladno odredbama stavka 3., 4. i 5. ovoga članka, imenuju županijska izborna povjerenstva, odnosno Gradsko izborna povjerenstvo Grada Zagreba nadležna prema odredbama ovoga Zakona, najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora.

PROVEDBA IZBORA

Članak 37.

Najkasnije deset dana prije izbora, Državno izborna povjerenstvo za biračka mjesta u inozemstvu, a županijska izborna povjerenstva i Gradsko izborna povjerenstvo Grada Zagreba za svoje područje objavit će koja su biračka mjesta određena, s naznakom koji će birači glasovati na pojedinom mjestu.

Članak 38.

Najkasnije 20 dana prije održavanja izbora odredit će biračka mjesta:

- ministar nadležan za obranu za glasovanje birača u službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske,
- ministar nadležan za pomorstvo za glasovanje birača koji se kao članovi posade pomorskih i riječnih brodova pod hrvatskom zastavom na dan izbora zateknu izvan granica Republike Hrvatske te na plutajućim objektima u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske,
- ministar nadležan za poslove socijalne skrbi za glasovanje birača koji su smješteni u ustanovama socijalne skrbi,
- ministar nadležan za pravosuđe za glasovanje birača lišenih slobode,
- ministar nadležan za vanjske i europske poslove za glasovanje birača koji se na dan izbora nalaze u mirovnim operacijama i misijama.

Članak 39.

Pri određivanju biračkih mjesta mora se voditi računa o broju birača koji će na njima glasovati te dostupnosti i prostornoj udaljenosti biračkog mjesta.

Broj birača koji će glasovati na jednom biračkom mjestu odredit će se na način da se glasovanje bez poteškoća može odvijati u vremenu određenom za glasovanje.

Za svako biračko mjesto određuje se posebna prostorija za glasovanje koja se mora opremiti i urediti na način koji će osigurati tajnost glasovanja.

Svako biračko mjesto ima redni broj.

GLASOVANJE I UTVRĐIVANJE REZULTATA GLASOVANJA**Članak 40.**

Glasovanje se obavlja osobno, glasačkim listićima.

Nitko ne može glasovati u ime druge osobe.

Glasački se listić tiska u državnoj tiskari koju odredi i izravno nadzire Državno izborno povjerenstvo.

Svaki glasački listić mora imati otisnut serijski broj.

Članak 41.

Glasački listić na kojem se glasuje sadrži:

1. naputak o načinu glasovanja,
2. redne brojeve i nazive liste po redoslijedu iz zbirne liste kandidata, a na svakoj listi i redne brojeve i imena i prezimena kandidata,
3. serijski broj.

Članak 42.

Glasuje se samo za liste navedene na glasačkom listiću.

Birač glasuje tako da zaokruži redni broj ispred naziva liste. Ako pak želi pojedinom kandidatu na toj listi dati preferirani glas zaokružuje i redni broj ispred imena i prezimena kandidata kojemu daje preferirani glas.

Članak 43.

Važeći glasački listić jest onaj iz kojega se na siguran i nedvojben način može utvrditi volja birača i okolnost za koju je listu birač glasovao.

Članak 44.

Nevažeći glasački listić jest:

1. neispunjeni glasački listić,
2. glasački listić popunjen na način da se ne može sa sigurnošću utvrditi volja birača i okolnost za koju je listu glasovao,
3. glasački listić na kojem je birač glasovao za dvije ili više lista,
4. glasački listić na kojem je birač glasovao za kandidate s različitih lista, a nije zaokružio jednu od lista.

Članak 45.

Ukoliko birač samo zaokruži redni broj ispred naziva liste, a nije dao preferirani glas kandidatu, glasački listić je važeći.

Ukoliko birač zaokruži redni broj za jednu listu, a dao je preferirani glas kandidatu s druge liste, u odnosu na glas za listu glasački listić je važeći, dok se preferirani glas kandidata neće uvažiti.

Ukoliko je birač dao preferirani glas za dva ili više kandidata na istoj listi glasački listić je važeći u odnosu na glas za listu, bez obzira na to da li je redni broj ispred te liste zaokružen ili ne, dok se preferirani glasovi za kandidate neće uvažiti.

Ukoliko je birač dao preferirani glas kandidatu s određene liste, a nije zaokružio redni broj ispred te liste, glasački listić je važeći kako u odnosu na glas za listu, tako i u odnosu na preferirani glas za kandidata s te liste.

Ukoliko je birač dao preferirani glas za kandidate s različitih lista i zaokružio je redni broj ispred jedne od tih lista, glasački listić je važeći u odnosu na glas za listu, kao i za preferirani glas s te liste ukoliko je toj listi dao samo jedan preferirani glas.

Članak 46.

Glasovanje traje neprekidno od sedam do devetnaest sati.

Birališta se zatvaraju u devetnaest sati, ali će se biračima koji su se zatekli na biralištu omogućiti glasovanje.

Na biračkom mjestu moraju neprekidno biti nazočna najmanje pet članova biračkog odbora ili njihovi zamjenici.

Članak 47.

Predsjednik biračkog odbora dužan je i ovlašten osigurati red i mir na biračkom mjestu za vrijeme glasovanja, kao i nakon zatvaranja birališta.

Ako je to nužno radi očuvanja reda i mira, te radi nesmetanog odvijanja glasovanja, predsjednik biračkog odbora može zatražiti pomoć policije koja je na biračkom mjestu dužna postupati po njegovim uputama, a u okviru zakonskih ovlasti.

Nitko, osim pripadnika policije na poziv predsjednika biračkog odbora, ne smije doći na biralište naoružan.

Članak 48.

Predsjednik biračkog odbora ili od njega ovlašten član dužan je za svakog birača koji pristupi glasovanju provjeriti je li naveden u izvatku popisa birača.

Ako birač nije naveden u izvatku popisa birača predsjednik biračkog odbora mu neće dozvoliti glasovanje, osim ako birač svoje biračko pravo na tom biračkom mjestu ne dokaže potvrdom nadležnog državnog tijela.

Članak 49.

Birač koji zbog kakve tjelesne mane ili zbog toga što je nepismen ne bi mogao samostalno glasovati, može doći na biračko mjesto s drugom osobom koja je pismena i koja će po njegovoj ovlasti i uputi zaokružiti redni broj ispred naziva liste, odnosno ispred imena kandidata za koje birač glasuje.

Slijepi osobe imaju pravo glasovati uz pomoć druge osobe (pratitelja) koja će po njegovoj ovlasti i uputi zaokružiti redni broj ispred naziva liste odnosno ispred imena i prezimena kandidata za koje birač glasuje ili matrice za samostalno glasovanje.

Državno izborno povjerenstvo donijet će posebnu uputu o glasovanju slijepih osoba.

Birač koji nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto obavijestit će o tome birački odbor. Predsjednik biračkog odbora određuje najmanje dva člana biračkog odbora ili zamjenika koji će birača posjetiti u mjestu gdje se nalazi i omogućiti mu glasovanje, vodeći pri tome računa o tajnosti glasovanja.

Predsjednik biračkog odbora dužan je glasovanje birača s tjelesnom manom, nepismenih birača, kao i glasovanje izvan biračkog mjesta po prethodnoj obavijesti birača, poimenično navesti u zapisniku o radu biračkog odbora.

Članak 50.

Po završenom glasovanju birački će odbor najprije prebrojati neupotrijebljene glasačke listiće i staviti ih u poseban omot koji će zapečatiti.

Potom birački odbori na temelju izvotka iz popisa birača utvrđuju ukupan broj birača koji su glasovali.

Nakon što broj birača koji su glasovali bude utvrđen, odbor pristupa otvaranju glasačke kutije i prebrojavanju glasova.

Članak 51.

Ako se prilikom prebrojavanja glasova na biračkom mjestu utvrdi da je broj glasova prema izvotku iz popisa birača veći od broja glasova po glasačkim listićima, vrijedi rezultat glasovanja po glasačkim listićima.

Ako se prilikom prebrojavanja glasova na biračkom mjestu utvrdi da je glasovao manji broj birača od broja glasova u glasačkoj kutiji, birački odbor će odmah prekinuti rad i uz izvješće dostaviti materijale općinskom, odnosno gradskom izbornom povjerenstvu.

Općinsko ili gradsko izorno povjerenstvo odmah će o tome izvijestiti županijsko izorno povjerenstvo koje će poništiti glasovanje na tom biračkom mjestu, raspustiti birački odbor, te imenovati novi i odrediti ponavljanje glasovanja na tom biračkom mjestu u roku od 14 dana.

Ako se u Gradu Zagrebu prilikom prebrojavanja glasova na biračkom mjestu utvrdi da je glasovao manji broj birača od broja glasova u glasačkoj kutiji, birački odbor će odmah prekinuti rad i uz izvješće dostaviti materijale Gradskom izbornom povjerenstvu Grada Zagreba, koje će, raspustiti birački odbor, te imenovati novi i odrediti ponavljanje glasovanja na tom biračkom mjestu u roku od 14 dana.

Članak 52.

Kad birački odbor utvrdi rezultate glasovanja na biračkom mjestu, u zapisnik o svom radu zabilježit će:

- broj birača prema izvotku iz popisa birača,
- koliko je birača glasovalo po izvotku iz popisa birača, a koliko na temelju potvrde nadležnog državnog tijela i koliko ukupno,
- koliko je glasova dobila svaka lista te imena i prezimena kandidata sa te liste s brojem preferiranih glasova,
- koliko je glasačkih listića proglašeno nevažećim.

U zapisnik o radu biračkog odbora unose se i sve druge činjenice koje su važne za postupak glasovanja.

Pisane primjedbe na zapisnik ovlašten je dati svaki član biračkog odbora.

Zapisnik potpisuju svi članovi biračkog odbora i njihovi zamjenici.

Svaki član biračkog odbora i svaki zamjenik ima pravo na presliku ili prijepis zapisnika o radu biračkog odbora, kojeg svojim potpisima ovjerovljuju svi članovi biračkog odbora.

Članak 53.

Birački odbor dostavlja zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom općinskom ili gradskom izbornom povjerenstvu, odnosno Gradskom izbornom povjerenstvu Grada Zagreba najkasnije u roku od 12 sati od zatvaranja birališta.

Birački odbor u sjedištu diplomatsko-konzularnog predstavništva Republike Hrvatske dostavlja zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom izravno Državnom izbornom povjerenstvu u roku od 48 sati od zatvaranja birališta.

Članak 54.

O svom radu općinsko, odnosno gradsko izbornom povjerenstvo vodi zapisnik u koji će ubilježiti:

1. broj birača upisanih u izvadak iz popisa birača na svom području,
2. broj birača koji su glasovali i broj glasačkih listića koji su proglašeni nevažećim,
3. broj glasova koje je dobila svaka lista te imena i prezimena kandidata sa te liste s brojem preferiranih glasova.

Općinsko, odnosno gradsko izbornom povjerenstvo dostavlja zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom županijskom izbornom povjerenstvu, najkasnije u roku od 18 sati od zatvaranja birališta.

Članak 55.

O svom radu županijsko izbornom povjerenstvo, odnosno Gradsko izbornom povjerenstvo Grada Zagreba vodi zapisnik u koji će ubilježiti:

1. broj birača upisanih u izvadak iz popisa birača na svom području,
2. broj birača koji su glasovali i broj glasačkih listića koji su proglašeni nevažećim,
3. broj glasova koje je dobila svaka lista te imena i prezimena kandidata sa te liste s brojem preferiranih glasova.

Svaki član izbornog povjerenstva može staviti pisane primjedbe na zapisnik. Zapisnik potpisuju svi članovi izbornog povjerenstva.

Izbornom povjerenstvo zbrojit će rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području najkasnije u roku od 24 sata od sata zatvaranja birališta.

Županijsko izbornom povjerenstvo, odnosno Gradsko izbornom povjerenstvo Grada Zagreba dostavit će izborne rezultate na svom području Državnom izbornom povjerenstvu zajedno sa zapisnikom o svom radu na način i u roku koji im ono odredi.

Članak 56.

Rezultate izbora za članove u Europski parlament utvrđuje Državno izbornom povjerenstvo.

Članak 57.

Kad Državno izbornom povjerenstvo utvrdi rezultate glasovanja za članove u Europski parlament bez odgađanja će objaviti:

1. broj birača upisanih u popise birača, broj birača koji su glasovali, koliko glasova je dobila pojedina lista, imena i prezimena kandidata sa te liste s brojem preferiranih glasova i koliko je bilo nevažećih glasačkih listića,

2. broj mandata koje je dobila svaka lista, te imena i prezimena kandidata koji su izabrani za članove u Europski parlament.

Članak 58.

Tijekom trajanja glasovanja Državno izborno povjerenstvo može objavljivati privremene podatke o broju birača izašlih na izbore.

Članak 59.

Državno izborno povjerenstvo nakon zatvaranja birališta može objavljivati privremene i neslužbene rezultate izbora prema svome nahođenju.

Službeni rezultati objavit će se kada se zatvore birališta u državi članici Europske unije čiji birači posljednji glasuju i nakon što se iscrpe sva pravna sredstva u zaštiti biračkog prava ili proteknu rokovi za njihovo podnošenje propisane ovim zakonom.

Predsjednik Hrvatskog sabora obavijestit će predsjednika Europskog parlamenta o rezultatima izbora za članove u Europski parlament.

TROŠKOVI ZA PROVEDBU IZBORA

Članak 60.

Sredstva za pokriće troškova izbora osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, a njima raspolaže Državno izborno povjerenstvo.

Državno izborno povjerenstvo određuje način korištenja sredstava, provodi nadzor nad njihovim utroškom, te dodjeljuje odgovarajuća sredstva izbornim povjerenstvima.

Državno izborno povjerenstvo objavit će na svojoj internetskoj stranici cjelovito izvješće o visini troškova izbora i načinu njihova korištenja u roku od 30 dana od dana objave službenih rezultata izbora.

ZAŠTITA IZBORNOG PRAVA

Članak 61.

Ustavnost i zakonitost izbora nadzire Ustavni sud Republike Hrvatske.

Članak 62.

Prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja ili u postupku izbora mogu podnijeti političke stranke, nositelji kandidacijske liste grupe birača, kandidati za članove u Europski parlament, najmanje 100 birača.

Skupina od najmanje 100 birača dužna je odrediti zajedničkog predstavnika ovlaštenog za podnošenje prigovora.

Članak 63.

Prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja i u postupku izbora za članove u Europski parlament podnosi se Državnom izbornom povjerenstvu u roku od 48 sati računajući od isteka dana kad je izvršena radnja na koju je stavljen prigovor.

Državno izborno povjerenstvo dužno je donijeti rješenje o prigovoru u roku od 48 sati od dana kada je dostavljen prigovor, odnosno od dana kada su dostavljeni izborni materijali na koje se prigovor odnosi.

Članak 64.

Ako Državno izborno povjerenstvo, rješavajući o prigovoru utvrdi da je bilo nepravilnosti koje su bitno utjecale ili su mogle utjecati na rezultate izbora, poništiti će radnje i odrediti da se u određenom roku, koji mora omogućiti da se izbori održe na dan kada su raspisani, te radnje ponove.

Ako ne postoji mogućnost ponavljanja poništenih radnji ili ako se nepravilnosti odnose na postupak glasovanja, a bitno su utjecale, odnosno mogle utjecati na rezultat izbora, Državno izborno povjerenstvo poništiti će izbor i odrediti rok u kojem će se izbor ponoviti.

Članak 65.

Protiv rješenja Državnoga izbornog povjerenstva podnositelj prigovora ima pravo podnijeti žalbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

Žalba se podnosi Ustavnom sudu Republike Hrvatske putem Državnoga izbornog povjerenstva u roku od 48 sati računajući od isteka dana kada je primljeno pobijano rješenje.

Ustavni sud Republike Hrvatske dužan je donijeti odluku o žalbi u roku od 48 sati od dana njezina primitka.

Članak 66.

Podnijeti prigovor, odnosno žalba u postupku zaštite izbornog prava ne odgađaju obavljanje izbornih radnji koje su propisane ovim Zakonom.

Članak 67.

Na podneske i rješenja u postupku po odredbama ovoga Zakona ne plaćaju se upravne pristojbe.

ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 68.

Etičko je povjerenstvo nadstranačko tijelo općepriznatoga javnog ugleda koje priopćenjima i upozorenjima djeluje na promicanje i ostvarivanje etičkih i demokratskih načela u izborima.

Etičko povjerenstvo ocjenjuje ponašanje sudionika izbora tijekom izborne promidžbe i samog postupka izbora i provodi izvanupravni nadzor izborne promidžbe.

Članak 69.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i šest članova od kojih po tri člana predlažu većinska i oporbene političke stranke, sukladno stranačkom sastavu Hrvatskoga sabora.

Članove Povjerenstva, na temelju prijedloga parlamentarnih političkih stranaka, imenuje Ustavni sud Republike Hrvatske iz reda istaknutih javnih osoba koje nisu kandidati na izborima i nisu članovi niti jedne političke stranke.

Članak 70.

Predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti po položaju je predsjednik Etičkog povjerenstva.

Članak 71.

Nakon objave odluke o raspisivanju izbora, a prije početka izborne promidžbe, Etičko povjerenstvo donijet će i objaviti Izborni etički kodeks koji čine sustav pravila o ponašanju pojedinaca i političkih stranaka u izbornoj promidžbi i izbornom postupku. Prije donošenja Izbornoga etičkog kodeksa Etičko povjerenstvo zatražit će mišljenje parlamentarnih političkih stranaka.

PROMATRANJE IZBORA**Članak 72.**

Političke stranke, birači koji su predložili kandidacijske liste grupe birača, nevladine udruge i međunarodne organizacije koje djeluju u Republici Hrvatskoj imaju pravo pratiti izbornu promidžbu, tiskanje i korištenje izbornog materijala, cjelokupnog izbornog postupka, glasovanja, rada izbornih tijela i uvid u sav izborni materijal.

Članak 73.

Promatrač kojeg odredi politička stranka dužan je izbornom tijelu čiji rad promatra predložiti potvrdu političke stranke koja ga je odredila. Potvrdu izdaje i potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje političke stranke, odnosno opunomoćenik kojega ta osoba ovlasti.

Promatrač kojeg odrede birači koji su predložili kandidacijsku listu grupe birača dužan je izbornom tijelu čiji rad promatra predložiti suglasnost nositelja kandidacijske liste grupe birača.

Članak 74.

Nevladine udruge dužne su u roku od 30 dana, od dana raspisivanja izbora, zatražiti od Državnoga izbornog povjerenstva dozvolu za promatranje rada izbornih povjerenstava i biračkih odbora.

Državno izorno povjerenstvo dozvolit će promatranje izbornog postupka svim udrugama koje su registrirane kao udruge koje djeluju na području nezavisnog promatranja izbornih postupaka i /ili promicanja ljudskih i građanskih prava.

Odluku o zahtjevu nevladine udruge Državno izorno povjerenstvo dostavlja bez odgode na adresu sjedišta udruge ili ovlaštenoj osobi udruge.

Na temelju dostavljene odluke iz stavka 3. ovoga članka ovlaštene nevladine udruge dužne su najkasnije 20 dana prije održavanja izbora Državnom izbornom povjerenstvu dostaviti popis imena svojih ovlaštenih promatrača. Državno izorno povjerenstvo pripremit će službene iskaznice za svakoga ovlaštenog promatrača i dostaviti ih u sjedište nevladinih udruga najkasnije tri dana prije održavanja izbora.

Članak 75.

Promatrač kojeg je odredila nevladina udruga kojoj je dopušteno promatranje izbora dužan je izbornom tijelu čiji rad promatra predložiti potvrdu nevladine

udruge koja ga je odredila i iskaznicu koju mu je izdalo Državno izborno povjerenstvo.

U potvrdi se navodi broj i datum odobrenja koje je izdalo Državno izborno povjerenstvo za promatranje rada izbornog tijela, a izdaje ju i potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje udruge, odnosno opunomoćenik kojega ta osoba ovlasti.

Članak 76.

Promatraču kojeg je odredila međunarodna organizacija koja djeluje u Republici Hrvatskoj (strani promatrač) status stranog promatrača odobrenjem utvrđuje Državno izborno povjerenstvo. Državno izborno povjerenstvo pripremit će službenu iskaznicu za stranog promatrača.

Prije početka praćenja izbornog postupka strani promatrači dužni su izbornom tijelu čiji rad promatraju predložiti odobrenje iz stavka 1. ovoga članka i iskaznicu koju mu je izdalo Državno izborno povjerenstvo.

Članak 77.

Državno izborno povjerenstvo donijet će u roku od osam dana od dana raspisivanja izbora, pravila u kojima će pobliže urediti prava i dužnosti promatrača u promatranju izbornog postupka.

KAZNE NE ODREDBE

Članak 78.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

- fizička osoba za povredu izborne šutnje (članak 21.).

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

- kandidat na izborima za povredu izborne šutnje (članak 21.)
- državljanin druge države članice Europske unije koji podnese neistinitu izjavu iz članka 4. stavka 2. i članka 16. stavka 1. ovoga Zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

- pravna osoba za povredu izborne šutnje (članak 21.).

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

- odgovorna osoba u pravnoj osobi za povredu izborne šutnje (članak 21.).

STATUS PROMATRAČA

Članak 79.

Prvi neposredni opći ad hoc izbori za članove iz Republike Hrvatske u Europski parlament raspisat će se u roku koji će omogućiti da se izbori, sukladno Ugovoru o pristupanju Europskoj uniji, održe prije dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Nakon potpisivanja Ugovora o pristupanju Europskoj uniji, Hrvatski sabor će iz redova zastupnika Hrvatskoga sabora imenovati promatrače u Europski parlament, razmjerno udjelu u sastavu Hrvatskoga sabora.

Broj promatrača iz stavka 2. odgovara broju zastupnika na koji će Republika Hrvatska imati pravo na temelju Ugovora o pristupanju Europskoj uniji.

Članak 80.

Na promatrače koje imenuje Hrvatski sabor ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o nespojivosti funkcije zastupnika u Hrvatskom saboru s funkcijom člana Europskog parlamenta.

Članak 81.

Status promatrača iz članka 79. stavka 2. ovoga Zakona prestaje danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Članak 82.

Status promatrača može prestati i prije pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji u slučajevima propisanim člankom 11. ovoga Zakona, a na institut njihovog zamjenjivanja primijenit će se odredbe članka 12. ovoga Zakona.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 83.

Odredbe članka 2. stavka 1. i 2. ovoga Zakona u pogledu trajanja mandata člana u Europskom parlamentu ne primjenjuje se na članove Europskog parlamenta izabrane na prvim neposrednim općim ad hoc izborima u Republici Hrvatskoj.

Mandat izabranih članova u Europski parlament počinje teći od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, a prestaje završetkom mandata Europskog parlamenta.

Članak 84.

Odredbe članka 7. stavka 1. i članka 59. stavka 2. ovoga Zakona ne odnose se na provedbu prvih neposrednih općih ad hoc izbora za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske.

Članak 85.

Na pitanja koja se odnose na vođenje popisa birača i izbornih radnji, koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje registar birača.

Članak 86.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. ožujka 2013., osim odredaba članka 79., 80., 81. i 82. koje stupaju na snagu danom potpisivanja Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 23/2013

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

Iznimno od rokova utvrđenih u članku 7. stavku 5. i članku 74. stavcima 1. i 4. Zakona o izborima zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament (»Narodne novine«, br. 92/10.), na prvim neposrednim općim ad hoc izborima za članove iz Republike Hrvatske u Europski parlament:

- od dana raspisivanja pa do dana izbora mora proteći najmanje 30 dana;
- dozvolu iz članka 74. stavka 1. Zakona o izborima zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament (»Narodne novine«, br. 92/10.) nevladine udruge su dužne zatražiti u roku od 15 dana od dana raspisivanja izbora, a popis ovlaštenih promatrača iz članka 74. stavka 4. Zakona o izborima zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament (»Narodne novine«, br. 92/10.) dužne su dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu najkasnije 10 dana prije održavanja izbora.

Iznimno od odredbi Zakona o izborima zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament (»Narodne novine«, br. 92/10.) i ovoga Zakona, u slučaju istodobnog održavanja prvih neposrednih općih ad hoc izbora za članove iz Republike Hrvatske u Europski parlament i lokalnih izbora, na prvim neposrednim općim ad hoc izborima za članove iz Republike Hrvatske u Europski parlament:

- izbore provode ista izborna tijela određena za provedbu lokalnih izbora sukladno Zakonu o lokalnim izborima,
- biračka mjesta iz članka 19. ovoga Zakona i biračka mjesta za glasovanje u inozemstvu nadležna tijela će odrediti najkasnije 15 dana prije održavanja izbora, a biračke odbore za provedbu izbora na tim glasačkim mjestima odredit će nadležna tijela najkasnije 10 dana prije izbora,
- mjerila za utvrđivanje naknade izbornog postupka za izborna tijela utvrđuje Državno izborno povjerenstvo, a Vlada Republike Hrvatske određuje visinu naknade.

Sredstva za pokriće troškova istodobnog održavanja izbora iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se u jednakim dijelovima iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Državno izborno povjerenstvo određuje način korištenja sredstava iz stavka 3. ovoga članka i provodi nadzor nad njihovim utroškom.

Članak 38.

Državljeni druge države članice Europske unije ne ostvaruju pravo glasovanja i kandidiranja na prvim neposrednim općim ad hoc izborima za članove iz Republike Hrvatske u Europski parlament.

Članak 39.

Pravo slijepih osoba na glasovanje na glasačkom listiću na Braillevom pismu iz članka 49. stavka 2. Zakona o izborima zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament (»Narodne novine«, br. 92/10.) i obveze nadležnih izbornih povjerenstava u vezi s glasovanjem slijepih osoba na Braillevom pismu iz članka 49. stavaka 3. i 4. Zakona o izborima zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament (»Narodne novine«, br. 92/10.) ne ostvaruju se na prvim neposrednim općim ad hoc izborima.

Članak 40.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. ožujka 2013.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 143/2013

Članak 12.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.